

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

LPO-4101-36-01/2012

P/12/193

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu
ul. Dożynkowa 9H, 61-662 Poznań
T +48 61 655 62 00, F +48 61 655 62 01
lpo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/12/193 Wykonywanie zadań gmin dotyczących ochrony zwierząt
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontroler	Izabela Chlebowska-Gąszczyk, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 83474 z dnia 13 listopada 2012 r. [dowód: akta kontroli str.1-2]
Jednostka kontrolowana	Urbis sp. z o.o. Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt, ul. Kawiary 38, 62-200 Gniezno (zwany dalej „Schronisko”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Edmund Młodzikowski, Prezes Zarządu Urbis Sp. z o.o. Krzysztof Półrolniczak, prowadzący Schronisko [dowód: akta kontroli str. 9-14]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność Schroniska w latach 2011-2012.

Pozytywną ocenę uzasadnia przede wszystkim zapewnienie zwierzętom przebywającym w Schronisku właściwych warunków bytowania, a także osiągnięcie wysokiego wskaźnika adopcji zwierząt przy jednoczesnym niskim wskaźniku ich śmiertelności. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły w szczególności nierzetelnego prowadzenia ewidencji zwierząt.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Spełnianie przez podmiot prowadzący schronisko wymogów formalnych, dotyczących decyzji i zezwoleń umożliwiających rozpoczęcie działalności schroniska.

Opis stanu faktycznego

Postanowieniem Zarządu Miasta Gniezna z dnia 1 lipca 1999 r. prowadzenie Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt powierzone zostało Miejskiemu Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Gnieźnie. Ustalono siedzibę Schroniska w obiektach zlokalizowanych na nieruchomości położonej w Gnieźnie przy ul. Kawiary 38, natomiast organizacja i zasady jego funkcjonowania określone zostały w zawartej w dniu 1 lipca 1999 r. umowie pomiędzy Miastem Gniezno, a Miejskim Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. (obecnie Urbis sp. z o.o.).

Urbis sp. z o.o. (osoba prawna Miasta Gniezna, spółka prawa handlowego, w której Miasto Gniezno posiada udziały) jako przejmujący i zarządzający Schroniskiem, zobowiązał się m.in. do przedkładania miesięcznych rozliczeń kosztów utrzymania

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna

Schroniska do 15 dnia następnego miesiąca po miesiącu za który przypada należność. Corocznie zawierana była również umowa dzierżawy pomiędzy Urbis Sp. z o.o. (użytkownik wieczysty gruntu i właściciel budynków przy ul. Kawiary 38) a Miastem Gniezno, na dzierżawę budynku parterowego wraz z przylegającym gruntem z przeznaczeniem na prowadzenie Schroniska.

[dowód: akta kontroli str. 3-8, 15-20, 566-606]

Decyzją z dnia 11 maja 2006 r. Powiatowy Lekarz Weterynarii w Gnieźnie stwierdził spełnienie przez Schronisko wymagań weterynaryjnych i nadał mu weterynaryjny numer identyfikacyjny (3003 34 01). Schronisko nie prowadzi działalności w zakresie wyłapywania zwierząt. Prezydent Miasta Gniezna, w okresie objętym kontrolą zawarł z firmą „GREEN POINT” Zakład Konserwacji i Utrzymania Zieleni, a następnie z firmą „TRAPER” s.c. odrębne umowy w powyższym zakresie.

[dowód: akta kontroli str. 21-22]

W latach 2010-2012, Schronisko zapewniało opiekę bezdomnym psom z terenu miast i gmin: Trzemeszno, Pobiedziska, Witkowo, Kiszkowo, Janowiec Wielkopolski, Łubowo, Gniezno, Powidz, Czarniejewo, Pyzdry, Miłosław, Kołaczkowo, Nekla, na podstawie porozumień zawartych przez Miasto Gniezno z ww. gminami. Zgodnie z tymi porozumieniami, gminy zobowiązały się do dostarczenia do Schroniska wyłapanych psów, a Miasto Gniezno do przyjmowania dostarczonych psów w dni robocze, w godzinach od 9⁰⁰ do 13⁰⁰ oraz do sprawowania opieki nad nimi.

W porozumieniach zawartych w 2010 r.² gminy zobowiązały się przekazać dotację na rzecz Miasta Gniezna w wysokości 600 zł za 1 psa, na podstawie protokołu odbioru zwierzęcia. Strony ustaliły, że Miasto Gniezno przyjmie i zapewni w 2010 r. opiekę psom z każdej z gmin w ilości: do 15 sztuk (Gmina Gniezno, Trzemeszno, Witkowo, Janowiec Wielkopolski), do 13 sztuk (Pobiedziska), do 10 sztuk (Łubowo) do 5 sztuk (Kiszkowo, Powidz).

[dowód: akta kontroli str. 39-57]

W 2011 r., Miasto Gniezno zawarło 2 porozumienia w zakresie zapewnienia opieki bezdomnym psom z terenu Miasta i Gminy Trzemeszno, Miasta i Gminy Pobiedziska, Gminy i Miasta Witkowo, Gminy Gniezno, Kiszkowo, Janowiec Wielkopolski, Łubowo i Powidz oraz Miasta i Gminy Czarniejewo³. W ww. porozumieniach, gminy zobowiązały się przekazać dotację na rzecz Miasta Gniezna w wysokości 900 zł za 1 psa.

[dowód: akta kontroli str. 58-67]

W 2012 r. Miasto Gniezno zawarło porozumienia w zakresie zapewnienia opieki bezdomnym psom z gmin: Trzemeszno, Czarniejewo, Pyzdry, Janowiec Wielkopolski, Miłosław, Kiszkowo, Łubowo, Powidz, Kołaczkowo, Nekla, Pobiedziska, Witkowo oraz z Gminy Gniezno⁴. W ww. porozumieniach gminy zobowiązały się przekazać dotację na rzecz Miasta Gniezna w wysokości 1.100 zł za 1 psa.

[dowód: akta kontroli str. 68-77]

² Uchwała XLVII/535/2010 Rady Miasta Gniezna z dnia 31 marca 2010 r. oraz Uchwała LIV/626/2010 Rady Miasta Gniezna z dnia 6 października 2010 r. w sprawie przejścia przez Miasto Gniezno obowiązku zapewnienia opieki bezdomnym psom.

³ Uchwała Nr VIII/67/2011 Rady Miasta Gniezna z dnia 28 kwietnia 2011 r. oraz Uchwała Nr XI/117/2011 Rady Miasta Gniezna z dnia 22 czerwca 2011 r. w sprawie przejścia przez Miasto Gniezno obowiązku zapewnienia opieki bezdomnym psom.

⁴ Uchwała Nr XX/215/2012 Rady Miasta Gniezna z dnia 28 marca 2012 r. oraz Uchwała Nr XXII/236/2012 Rady Miasta Gniezna z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie przejścia przez Miasto Gniezno obowiązku zapewnienia opieki bezdomnym psom.

W porozumieniu zawartym pomiędzy Miastem Gniezno, a Miastem i Gminą Czarniejewo (2011 r.) określona została maksymalna liczba psów, którą Miasto Gniezno przyjmie i którym zapewni opiekę, natomiast w porozumieniu zawartym z pozostałymi gminami (2011 r. i 2012 r.) nie została określona maksymalna liczba zwierząt. Określona ona została w uchwałach poszczególnych gmin lub (oraz) w korespondencji prowadzonej przed podjęciem uchwały w powyższym zakresie. Liczba przyjętych do Schroniska psów, w okresie kontrolowanym nie przekraczała ustalonej wcześniej liczby.

[dowód: akta kontroli str. 78-98]

W okresie kontrolowanym nie były prowadzone postępowania administracyjne, karne oraz w sprawach o wykroczenia w zakresie warunków bytowania zwierząt w Schronisku jak również innych spraw związanych z jego funkcjonowaniem.

[dowód: akta kontroli str. 486-531]

*Ustalone
nieprawidłowości*

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Schroniska w badanym obszarze.

2. Ocena stanu technicznego i sanitarnego schroniska oraz zapewnienia właściwych warunków bytowania zwierząt.

2.1. Stan techniczny i sanitarny schroniska.

*Opis stanu
faktycznego*

W Schronisku znajduje się m.in. wyodrębnione pomieszczenie przeznaczone do wykonywania zabiegów leczniczych i pielęgnacyjnych. W pomieszczeniu tym przechowywane są produkty lecznicze weterynaryjne i wyroby medyczne jak również wydawane są zwierzęta.

Wyodrębnione zostały pomieszczenia, kojce murowane lub budy dla zwierząt zdrowych, w tym osobne dla samców, samic, samic z oseskami, młodych oddzielonych od matek, do izolowania zwierząt chorych i podejrzanych o chorobę, separacji zwierząt agresywnych oraz przeznaczone do kwarantanny. Pomieszczenia i kojce były oddzielone przegrodami, które uniemożliwiają wzajemny kontakt z innymi zwierzętami lub ucieczkę. Ściany, podłogi i drzwi w pomieszczeniach i kojcach wykonane były z materiałów łatwych do mycia i odkażania, niepowodujących kontuzji lub urazów u zwierząt i w sposób uniemożliwiający ucieczkę zwierząt. W kojcach, w których przeprowadzana była kwarantanna były podesty drewniane. W Schronisku znajdują się również pomieszczenia do przechowywania karmy, prac administracyjno-biurowych, celów socjalnych oraz pomieszczenie do przechowywania środków dezynfekcyjnych.

[dowód: akta kontroli str. 99-109, 607-468]

*Ustalone
nieprawidłowości*

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zgodnie z przepisem § 1 ust 2 rozporządzenia z dnia 23 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt⁵, teren na którym jest zlokalizowane schronisko powinien być utwardzony i ogrodzony.

⁵ Dz. U. z 2004 r., Nr 158, poz. 1657

Znajdujące się w Schronisku wybiegi dla zwierząt pozwalają na realizację zachowań właściwych dla gatunku. Niemniej jednak teren wybiegów nie jest utwardzony⁶, tj. w miejscach przebywania psów brak jest warstwy przesiąkliwej, w związku z tym na wybiegach, w dniach oględzin występowała stojąca woda i błoto (w pozostałej części wylane są posadzki betonowe).

Teren Schroniska jest ogrodzony lecz w taki sposób, który nie zapobiega wydostaniu się z niego zwierząt. Z terenu Schroniska uciekły 4 psy przyjęte w 2011 r. oraz 1 pies przyjęty w I półroczu 2012 r.

[dowód: akta kontroli str. 99-127, 133]

Prowadzący Schronisko Krzysztof Półrolniczak wyjaśnił m.in., że w 1/3, na wybiegach jest wysypka żwirowa porośnięta trawą, okres poprzedzający kontrolę był czasem obfitych deszczów i jesienią, przy dużej częstotliwości opadów woda wolniej przesiąka. Teren Schroniska ogrodzony jest siatką ogrodzeniową już częściowo skorodowaną, która od 1999 r. nie była wymieniana, a najlepszym rozwiązaniem, zgodnie z wyjaśnieniem, byłoby ogrodzenie murowane. Część psów uciekła wspinając się po siatce.

[dowód: akta kontroli str. 99-127, 133]

2. Na terenie 2 (na 4) wybiegów na których przebywają psy (w tylnej części wybiegów), składowane były duże ilości gruzu, mogące powodować okaleczenia lub zranienia przebywających tam zwierząt. W trakcie kontroli NIK założony został płot odgradzający od gruzu zwierzęta znajdujące się na wybiegu.

[dowód: akta kontroli str. 99-109, 128-132]

3. Kojce do kwarantanny zostały rozmieszczone w taki sposób, że nie zapewniono odizolowania od innych zwierząt (inne psy mogą przechodzić obok nich), a zatem cel kwarantanny polegający na wykluczeniu możliwości przeniesienia lub rozprzestrzenienia choroby zakaźnej zwierząt⁷ i zapobieganiu wprowadzeniu chorego zwierzęcia do stada, nie został spełniony.

[dowód: akta kontroli str. 99-109, 134-136]

2.2. Warunki bytowania zwierząt w schronisku.

Na dzień 15 listopada 2012 r., w Schronisku przebywały 72 psy (23 boksy) i 7 kotów (8 boksów). Zwierzęta w dniach oględzin były w dobrej formie, nie były zastraszone, nie były okaleczone, nie były wychudzone (z wyjątkiem 1 psa). Były przyjaźnie nastawione do ludzi i związane z opiekunami. Nie wykazywały oznak agresji. Zwierzętom przebywającym w boksach, w budach oraz w pomieszczeniach, zapewniono swobodne poruszanie się, legowisko oraz stały dostęp do wody zdatnej do picia. Zapewniono im również ochronę przed zimnem, upałami i opadami oraz osłonę od wiatru, jak również dostęp do światła dziennego. Zwierzęta mają swobodny dostęp do wybiegów (za wyjątkiem psów agresywnych, chorych i poddanych kwarantannie). Pomieszczenia i wybiegi były utrzymane w czystości, tzn. sprzątane tak, aby zapobiegać zaleganiu odchodów, resztek karmy i innych odpadów, a ściółka była czysta i sucha. Legowiska były czyste i suche. Pomieszczenia były okresowo dezynfekowane.

[dowód: akta kontroli str. 99-109]

Karmienie odbywało się dwa razy dziennie, zgodnie z regulaminem, w godzinach od 9⁰⁰ do 10⁰⁰ gotowaną karmą oraz w godzinach od 15⁰⁰ do 15³⁰ karmą suchą. W Schronisku zapewniono wystarczającą ilość oraz różnorodność karmy (białko zwierzęce, warzywa i węglowodany m.in. mięso, chleb, sucha karma, konserwy mięsne, kasza, makarony).

⁶ Zgodnie z orzecznictwem sądowym w zakresie prawa budowlanego, teren utwardzony to teren zabezpieczony przed rozmiękaniem, zastoinami wody opadowej, kałużami, przynajmniej wysypany żwirem, tłuczniem itp. (Instrukcja Głównego Lekarza Weterynarii Nr GIWz. 420/AW-32/11 z dnia 20 maja 2011 r.)

⁷ Art. 2 pkt 34 i 35 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych (Dz. U. z 2008 r., Nr 213, poz. 1342 ze zm.)

[dowód: akta kontroli str. 99-109]

Zwierzętami znajdującymi się w Schronisku zajmują się: Krzysztof Pórolniczak, prowadzący Schronisko (w ramach umowy zlecenia), posiadający wyższe wykształcenie zootechniczne w zakresie hodowli zwierząt oraz dwóch opiekunów zatrudnionych w ramach umów o pracę. Ze Schroniskiem współpracuje również 23 wolontariuszy stałych (pełnoletnich) oraz wolontariusze z gimnazjum. W okresie objętym kontrolą z zakładem karnym zawarta została również umowa w ramach której skazani zatrudnieni są przy pracach porządkowo-remontowych (od poniedziałku do piątku). Sposób organizacji pracy nie zapewniał całodobowej bezpośredniej opieki nad zwierzętami. Pracownicy są obecni w Schronisku w godzinach jego otwarcia, natomiast w pozostałych godzinach funkcjonował monitoring.

[dowód: akta kontroli str. 99-109, 188-209]

W okresie objętym kontrolą do Urzędu Miejskiego w Gnieźnie wpłynęły 3 skargi w zakresie funkcjonowania Schroniska. W wyniku skarg z dnia 8 i 10 stycznia 2011 r. Towarzystwo Opieki Nad Zwierzętami przeprowadziło kontrolę w Schronisku (w dniu 18 stycznia 2011 r.) nie stwierdzając nieprawidłowości.

[dowód: akta kontroli str. 488-531]

*Uwagi dotyczące
badanej działalności*

1. W dniu przeprowadzania oględzin nie każde zwierzę przebywające w Schronisku posiadało „swoją” miskę a część z nich, było brudnych. Zgodnie z wyjaśnieniem Krzysztofa Pórolniczaka karma dla psów podawana jest w miskach ale również w dużych garnkach oraz pojemnikach, które myte są codziennie. Z uwagi na porę roku, częściej niż w innych miesiącach ulegają one jednak zabrudzeniu.

[dowód: akta kontroli str. 99-109]

2. W Schronisku stosowana była wobec zwierząt blokada farmakologiczna, ponadto samice i samce były rozdzielone (nie była przeprowadzana, poza nielicznymi wyjątkami, kastracja i sterylizacja). W prowadzonej dokumentacji zawarta była ogólna informacja o zastosowanej blokadzie farmakologicznej wobec przebywających w Schronisku zwierząt. Brak było jednak informacji, które zwierzęta były jej poddane. Zgodnie z wyjaśnieniem Krzysztofa Pórolniczaka, obowiązkowa sterylizacja i kastracja zwierząt przebywających w Schronisku, zawarta w programie opieki nad zwierzętami bezdomnymi⁸, rozpoczęła się w grudniu br. i monitorowana jest przez Referat Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Gnieźnie. Kastrację i sterylizację prowadzą obecnie 3 gabinety weterynaryjne w Gnieźnie, a środki na nią przeznaczone wynoszą 5 tys. zł. Do dnia kontroli (20 grudnia 2012 r.) obowiązkowej sterylizacji i kastracji poddano łącznie 20 zwierząt przebywających w Schronisku, a wpisy lekarza weterynarii dokonującego ww. zabiegów zawarte były w książeczkach zdrowia.

[dowód: akta kontroli str. 23-26, 11-112, 164, 185-187]

3. Osoby zajmujące się zwierzętami zostały przeszkolone przez lekarza weterynarii w tym zakresie oraz ze znajomości przepisów o ochronie praw zwierząt (3 szkolenia przeprowadzone były w 2011 r. oraz 3 - w 2012 r.). Za wyjątkiem Krzysztofa Pórolniczaka oraz 2 pracowników biorących udział w szkoleniu w dniu 10 stycznia 2012 r., pozostałe osoby uczestniczące w szkoleniach, tj. prowadzący Schronisko, pracownicy, część wolontariuszy oraz pracujący nieodpłatnie pensjonariusze zakładu karnego, nie potwierdziły jednak tego faktu swoim podpisem.

[dowód: akta kontroli str. 110-112, 166, 188-218]

⁸ Uchwała Nr XX/214/2012 Rady Miasta Gniezna z dnia 28 marca 2012 r.

2.3. Opieka weterynaryjna.

Zwierzętom przebywającym w Schronisku zapewniona została opieka weterynaryjna, poprzez zlecenie usług w tym zakresie gabinetom weterynaryjnym z terenu Gniezna. W Schronisku nie był zatrudniony lekarz weterynarii, w związku z tym nie prowadzono leczenia zwierząt (tylko pielęgnację). W ramach opieki weterynaryjnej prowadzona była kontrola stanu zdrowia zwierząt. Kontrolę tę prowadzono okresowo i dokumentowano w książce kontroli weterynaryjnej. Wpisy w niej zawarte odpowiadają wystawionej raz w miesiącu fakturze za usługę weterynaryjną. Szczegóły natomiast, opisane były w książce leczenia zwierząt. W Schronisku prowadzono profilaktykę zdrowotną zwierząt, polegającą na zwalczaniu pasożytów wewnętrznych i zewnętrznych. Przebywające tam psy i koty były zaszczepione przeciwko wścieklicznie. Fakt zaszczepienia został udokumentowany w zaświadczeniach o szczepieniach w książeczkach oraz w ewidencji zwierząt (nieprawidłowości w tym zakresie opisane zostały w pkt 3 niniejszego wystąpienia).

[dowód: akta kontroli str. 99-112, 142-162, 228-315]

Książka kontroli weterynaryjnej zawierała wpisy dat kontroli lekarza weterynarii oraz wpisy dotyczące kontroli powiatowego lekarza weterynarii. Nie zawierała zaleceń powiatowego lekarza weterynarii, które jednak określone zostały w protokole załączonym do książki. W latach 2011-2012 (do dnia oględzin) w jednym protokole (z dnia 25 maja 2012 r.) ujęto zalecenie: „Dla kotów utrzymywanych w schronisku, należy specjalistyczne klatki służące do kwarantanny, dla chorych i podejrzanych o chorobę, dla matek z oseskami, dla młodych odsadzonych zastąpić boksami lub pomieszczeniami w terminie do 30.09.2012 r.” W dniu 25.10.2012 r. odbyła się kontrola sprawdzająca. Zgodnie z protokołem „wszystkie zalecenia zostały prawidłowo wykonane”.

[dowód: akta kontroli str. 99-109, 243-246]

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W ocenie NIK, działaniem nierzetelnym był brak udokumentowania przebiegu choroby zwierząt poddanych leczeniu ze wskazaniem tych zwierząt. Brak tych informacji uniemożliwiał weryfikację faktury, wystawianej comiesięcznie przez lekarza weterynarii.

W latach 2010-2012 (I półrocze) na opiekę weterynaryjną zwierząt przebywających w Schronisku (leczenie, kontrola stanu zdrowia, profilaktyka) wydatkowano łącznie 33.819,80 zł, w tym w 2010 r. – 12.420,50 zł, w 2011 r. – 14.810,70 zł oraz 6.588,60 zł (I półrocze 2012).

[dowód: akta kontroli str. 110-112, 143-162, 185-187]

Krzysztof Półrolniczak wyjaśnił, że w książce leczenia zwierząt dokumentowany jest fakt leczenia zwierząt, szczepień, dezynfekcji, dezynsekcji i deratyzacji oraz fakt użycia środków weterynaryjnych, szczepionek i lekarstw. Lekarz weterynarii nie opisywał zwierząt, które były leczone i tego w jaki sposób leczenie przebiegało.

[dowód: akta kontroli str. 185-187]

2. Schronisko otrzymało, decyzją Powiatowego Lekarza Weterynarii w Gnieźnie z dnia 7 grudnia 2004 r., zezwolenie na wykorzystanie produktów pochodzenia zwierzęcego – surowców kategorii 3, do żywienia przebywających tam psów. Brak było jednak dokumentacji dotyczącej poszczególnych partii, ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do karmienia zwierząt (zawierające m.in. ilość, rodzaj i miejsce pochodzenia). Brak ww. dokumentów naruszał przepisy rozporządzenia (WE)

Nr 1774/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3.10.2002 r. ustanawiającego przepisy zdrowotne związane z ubocznymi produktami zwierzęcymi nieprzeznaczonymi do spożycia przez ludzi, określone w załączniku II oraz IX. Podczas prowadzonych przez powiatowego lekarza weterynarii kontroli, nie było uwag i zaleceń w powyższym zakresie.

Zgodnie z dokumentacją księgową dotyczącą kosztów związanych z przewozem, dostawą ww. karmy miały miejsce w każdym miesiącu okresu objętego kontrolą. Koszty poniesione na przewóz ww. wyżywienia w okresie od 1 stycznia 2010 r. do końca I półrocza 2012 r. wynosiły łącznie 18.215,87 zł, w tym: 7.704,45 zł (2010 r.), 7.157,02 zł (2011 r.) oraz 3.354,40 zł (I półrocze 2012 r.).

[dowód: akta kontroli str. 221-227, 445-446, 564-583]

Prowadzący Schronisko, Krzysztof Półrolniczak wyjaśnił, że jednostka nie otrzymuje dokumentów związanych z tymi produktami. Uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego pochodzą z Ubojni Trzody Chlewnej w Łagiewnikach Kościelnych gm. Kiszkowo i przywożone są raz w tygodniu w środę samochodem spółki Urbis (5-6 taffi mrożonych odpadów poubojowych).

[dowód: akta kontroli str. 167-181]

*Uwagi dotyczące
badanej działalności*

Przebywających w Schronisku 7 kotów nie posiadało książeczek zdrowia. W trakcie kontroli NIK, 4 z nich zaszczepione zostały przeciwko wścieklicznie i wówczas założono im książeczki. Trzy małe koty, zgodnie z wyjaśnieniem Krzysztofa Półrolniczaka, zostały adoptowane po odrobaczeniu i dezynsekcji, bez szczepień.

[dowód: akta kontroli str. 99-109, 110-112, 143-162]

Zgodnie z przedstawionym przez Schronisko zestawieniem, w okresie kontrolowanym 5 psów poddanych zostało eutanazji (wszystkie w 2010 r.). O konieczności uśmiercenia zwierząt w celu zakończenia ich cierpienia, zgodnie z wyjaśnieniem Krzysztofa Półrolniczaka, decydował lekarz weterynarii. Z uwagi na brak ewidencji zwierząt za 2010 r. (pkt 3 niniejszego wystąpienia), brak jest udokumentowania tego faktu. Zgodnie z wyjaśnieniem Krzysztofa Półrolniczaka, we wszystkich tych przypadkach powodem uśpionia były urazy powypadkowe bezpańskich psów, gdzie medycyna weterynaryjna była bezradna, a zwierzę niepotrzebnie cierpiało. We wszystkich przypadkach, psy były uśpione w gabinetach weterynaryjnych i przywożone do Schroniska w celu przekazania do utylizacji.

[dowód: akta kontroli str. 99-109, 185-187, 561-562]

2.4. Adopcje.

*Opis stanu
faktycznego*

Dostęp do Schroniska wolontariuszy i osób zainteresowanych adopcją zwierząt możliwy był w godzinach otwarcia, tj. od 7⁰⁰ do 18⁰⁰ (od poniedziałku do soboty) oraz w niedzielę od 8⁰⁰ do 11⁰⁰ i od 15⁰⁰ do 18⁰⁰, natomiast dla pozostałych odwiedzających – od poniedziałku do soboty w godzinach od 11⁰⁰ do 16⁰⁰. Reguły adopcji zwierząt zawarte były w zobowiązaniach⁹, które podpisywane były przez osoby biorące zwierzę do adopcji.

⁹ Zobowiązanie dotyczyło otoczenia psa właściwą opieką i informacji o odpowiedzialności karnej w razie złego traktowania zwierzęcia. W przypadku szczeniaka zawarta była również informacja „Biorę szczeniaka bezpośrednio po przybyciu do Schroniska, bez szczepień i zobowiązuję się natychmiast udać do gabinetu lekarza weterynarii w celu jego zbadania i ustalenia programu szczepień ochronnych (...)”, natomiast w zobowiązaniach dotyczących psów pozostałych „Zobowiązuję się do przestrzegania następujących przepisów: zarejestrowania psa, szczepienia ochronnego, nie wypuszczania psa w miejscach otwartych bez dozoru, nie dopuszczania do zbędnego rozmnażania, w razie choroby – zasięgnięcia porady lekarza wet.”

[dowód: akta kontroli str. 99-109, 110-112, 140]

W latach 2011 – 2012 (do 15 listopada) zostało adoptowanych odpowiednio 301 i 257 zwierząt. Osoby biorące je do adopcji podpisywały zobowiązania do zapewnienia zwierzęciu dobrych warunków i opieki weterynaryjnej. Dokonanie adopcji nie było uzależnione od uiszczenia opłaty.

[dowód: akta kontroli str. 561-562]

Schronisko prowadziło akcje informacyjne i promujące adopcję, w formie informacji na stronie internetowej, w mediach (Telewizja Gniezno, Radio Gniezno, Radio Plus) w prasie („Przemiany na Szlaku Piastowskim” i „Tydzień Gnieźnieński”) oraz poprzez współpracę z gnieźnieńskimi placówkami oświatowymi (przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja i licea). Zgodnie z informacją prowadzącego Schronisko, wizyty ze szkół i przedszkoli odbywają się bardzo często, w niektórych okresach, zwłaszcza jesienią nawet codziennie. W dniu 15 i 16 listopada 2012 r. odbyły się 2 wizyty dzieci z przedszkoli. W okresie objętym kontrolą zwierzęta wcześniej adoptowane powracały do Schroniska, tj. w 2011 r. powróciły 4 psy (później były ponownie adoptowane), a w 2012 r. (do 15 listopada) powróciły 3 psy (później były ponownie adoptowane).

[dowód: akta kontroli str. 99-109, 316-318]

*Ustalone
nieprawidłowości*

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zwierzęta wydawane były ze Schroniska wyłącznie po podpisaniu przez osobę biorącą do adopcji zobowiązania (w 1 egzemplarzu, który pozostawał w Schronisku). Nie były one wydawane jednak wraz z wypisem z ewidencji zwierząt, zawierającym informacje o których mowa w § 6 pkt 3 rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt, a jedynie z książeczką zdrowia (jeśli były już poddane szczepieniu przeciwko wściekliźnie).

[dowód: akta kontroli str. 110-112, 163]

2. Wydawane do adopcji zwierzęta nie były wykastrowane lub wysterylizowane. W Schronisku stosowana była przede wszystkim blokada farmakologiczna, lecz informacja o zastosowanej blokadzie farmakologicznej nie była zawarta w dokumentacji danego zwierzęcia. W związku z tym, że biorący do adopcji nie otrzymywał również wypisu z ewidencji zwierząt, nie miał pisemnej informacji o zastosowanych zabiegach weterynaryjnych.

[dowód: akta kontroli str. 110-112, 164]

3. Spośród 90 szczeniąt przekazanych w 2011 r. do adopcji bez szczepienia przeciwko wściekliźnie, w stosunku do 20, osoby adoptujące podpisały zobowiązanie dotyczące psa dorosłego, podczas gdy informacja o tym, że zwierzębrane jest przez adoptującego bez szczepień zawarta jest wyłącznie w dokumencie zobowiązania dotyczącego adopcji szczeniaka. Ponadto, brak było w dokumentacji Schroniska 31 zobowiązań osób biorących w 2011 r. zwierzęta do adopcji (na 301 dokonanych adopcji).

[dowód: akta kontroli str. 110-112, 164, 412-422]

Krzysztof Półrolniczak wyjaśnił, że każdy kto adoptował zwierzę, oprócz podpisania zobowiązania, został pouczony, co do dalszego postępowania z nim. Adoptujący dostaje również książeczkę zdrowia, w której są zawarte dane zwierzęcia, informacje o szczepieniach przeciwko wściekliźnie i chorobom wirusowym oraz odrobaczaniu.

[dowód: akta kontroli str. 110-112, 163, 412-422]

Ponadto, Krzysztof Półrolniczak wyjaśnił, że brak zobowiązań osób biorących do adopcji wynika z ich zagubienia z uwagi na to, że zobowiązania parokrotnie w ciągu roku są przeglądane. W książce ewidencji, we wszystkich tych przypadkach, ujęte są dane osobowe adoptującego zwierzę. Podał również, że wydanie omyłkowych zobowiązań dotyczących psa dorosłego, zamiast szczeniaka wynika z „błędu ludzkiego”.

[dowód: akta kontroli str. 412-422]

*Uwagi dotyczące
badanej działalności*

1. W zobowiązaniach podpisywanych przez osoby biorące zwierzę do adopcji, dotyczących zapewnienia zwierzęciu dobrych warunków i opieki weterynaryjnej podana została również informacja o możliwości przeprowadzenia przez Schronisko inspekcji w miejscu pobytu zabranego zwierzęcia. Zgodnie z wyjaśnieniem Krzysztofa Półrolniczaka, w okresie objętym kontrolą Schronisko nie przeprowadzało takich inspekcji. Dokonywał ich jednak oddział Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami Oddział w Gnieźnie (TOZ), szczególnie w tych przypadkach, w których Towarzystwo samo wcześniej interweniowało. Schronisko przekazywało członkom TOZ adresy właścicieli adoptowanych zwierząt, lecz przypadków tych nie rejestrowano.

[dowód: akta kontroli str. 99-109, 140]

2. W 199 zobowiązaniach (na 301) brak było, pomimo rubryki do tego przeznaczonej, numerów dowodów osobistych, tj. dokumentu wskazującego m.in. na pełnoletność osoby biorącej do adopcji.

[dowód: akta kontroli str. 110-112, 165]

Krzysztof Półrolniczak wyjaśnił, że brak ten wynikał z faktu, że osoba adoptująca, w dniu adopcji nie miała dowodu osobistego przy sobie, albo nie chciała się swoimi danymi osobowymi podzielić. Najczęściej w takich przypadkach, zgodnie z wyjaśnieniem, pokazywano inne dokumenty, bardzo często było to prawo jazdy.

[dowód: akta kontroli str. 165]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność Schroniska w badanym obszarze.

3. Ocena rzetelności dokumentacji dotyczącej przyjmowania zwierząt do schroniska, zabiegów pielęgnacyjnych i weterynaryjnych, eutanazji i adopcji.

*Opis stanu
faktycznego*

Fakt przyjęcia do Schroniska dokumentowano w książkach „Ewidencja przyjmowanych i wydawanych zwierząt”, a zwierzęta znakowano, poprzez założenie obroży z numerem, zgodnym z ww. ewidencją oraz fotografowano. Wpisy do ewidencji zwierząt (prowadzony odręcznie zeszyt) dokonywane były chronologicznie, przez pracownika, który przyjmował zwierzę w danym dniu, w sposób dający możliwość modyfikacji (dopisywania) danych. Schronisko jest w posiadaniu ewidencji zwierząt przyjętych w 2011 r. i 2012 r., nie posiada natomiast ewidencji zwierząt przyjętych w 2010 r. W przypadku przekazania zwierzęcia przez podmiot zajmujący się wyłapywaniem zwierząt, pracownik Schroniska potwierdzał przyjęcie na dokumencie „potwierdzenie wykonania usługi”.

[dowód: akta kontroli str. 352-422, 563]

*Ustalone
nieprawidłowości*

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Schronisko nie posiada ewidencji przyjętych w 2010 r. zwierząt, co stanowi naruszenie przepisów § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań

weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt. Zgodnie z wyjaśnieniem Krzysztofa Pórolniczaka, ewidencja przyjmowanych i wydawanych zwierząt w 2010 r. była prowadzona, czego dowodem są zobowiązania podpisane przez osoby adoptujące zwierzęta. Książka była w bardzo złym stanie technicznym, ponieważ częściowo zalana była farbą podczas malowania biura na początku 2011 r. Ponadto, w wyjaśnieniach podano, że psy w Schronisku przebywają najczęściej bardzo krótko, rzadko dłużej niż jeden rok.

[dowód: akta kontroli str. 316]

2. W okresie objętym kontrolą, ewidencja zwierząt, w posiadaniu której jest Schronisko, była prowadzona nierzetelnie w zakresie:

a. Liczby zwierząt w niej ujętych, tj. w 2011 r. nie ujęto co najmniej 15 zwierząt, a w 2012 r. (do 30 listopada) co najmniej 4 zwierząt dostarczonych przez firmę TRAPER. We wszystkich przypadkach przedstawiciel Schroniska potwierdził m.in. dostarczenie zwierzęcia do Schroniska, a firma otrzymała wynagrodzenie z tego tytułu w wysokości 3.550 zł (2011 r.) i 480 zł (2012 r.).

[dowód: akta kontroli str. 325-351]

Zgodnie z wyjaśnieniem Krzysztofa Pórolniczaka, zwierząt tych nie ujęto w ewidencji, ponieważ zaraz po przybyciu do Schroniska były one odbierane przez właścicieli, często po upływie 1-2 godzin. Były przypadki, że usługodawca wyłapywał zwierzęta w godzinach, w których Schronisko jest zamknięte (od 18 do 7) i zwierzę było odbierane bezpośrednio.

[dowód: akta kontroli str. 412-422]

Ponadto, w ewidencji (2011 i 2012 r.) nie były ujęte inne (poza psami i kotami) zwierzęta przebywające w Schronisku. Zgodnie z wyjaśnieniem Krzysztofa Pórolniczaka, Schronisko było zbudowane w 1999 r. z przeznaczeniem dla psów. Dopiero od końca 2009 r. zostało wygospodarowane miejsce na koty. W 2011 i 2012 r. przebywały tam również inne zwierzęta takie jak bociany, łabędzie, jeże, gołębie, pustulki, zaskrońce, sarny, wrony, gawrony, sikorki i drób, lecz nie były one ujęte w ewidencji z powodu problemu z identyfikacją oraz krótkim okresem przebywania (1-2 tygodni) przed powrotem do naturalnego środowiska.

[dowód: akta kontroli str. 139]

b. Ujęcia w ewidencji 3 zwierząt po 22 i 23 dniach od dnia przyjęcia do Schroniska co było, jak wyjaśniono, wynikiem nieuwagi pracownika.

[dowód: akta kontroli str. 412-422]

c. Niezgodności ujętych w „ewidencji przyjmowanych i wydawanych zwierząt-2011 r.” dat przyjęcia lub wydania z innymi dokumentami, lub innymi zapisami tej ewidencji tj.:

– zwierzę przyjęte w dniu 12 października 2011 r. i odebrane przez właściciela 17 października 2011 r., podczas gdy zgodnie z potwierdzeniem wykonania usługi, transport zwierzęcia do Schroniska nastąpił 16.10.2011 r.

– data wydania 9 zwierząt ujęta została w ewidencji niezgodnie z faktyczną datą wydania, określoną w podpisanym przez biorącego zwierzę do adopcji zobowiązaniu, tj. w 5 przypadkach, w ewidencji data wydania była od 1 do 35 dni późniejsza, w 4 przypadkach w ewidencji data wydania była od 1 do 6 dni wcześniejsza,

– data wydania 2 zwierząt nie jest zgodna z innymi zapisami w ewidencji, tj. zgodnie z ewidencją, data wydania zwierząt była 2 i 84 dni wcześniejsza od daty przyjęcia.

[dowód: akta kontroli str. 382-422]

Zgodnie z wyjaśnieniem Krzysztofa Pórolniczaka, niezgodności w ewidencji przyjmowanych i wydawanych zwierząt wynikają z błędnych zapisów dokonanych przez byłych pracowników. Na przestrzeni 2011 r. i 2012 r. rozwiązano umowy o pracę z trzema pracownikami.

[dowód: akta kontroli str. 412-422]

d. Danych w ewidencji zwierząt (2011) dotyczących szczepień:

- w ewidencji określono datę szczepień, która była wcześniejsza od daty przyjęcia zwierzęcia (5);
- w ewidencji określono datę szczepienia, która była późniejsza od daty wydania zwierzęcia, ujętej w ewidencji (2), lub wynikającej z podpisanych przez adoptujących zobowiązań (2).

[dowód: akta kontroli str. 382-422]

Krzysztof Pórolniczak wyjaśnił, że wcześniejsze szczepienie (od daty przyjęcia) wynika z faktu, że osoba prywatna chciała oddać psa z różnych powodów, a warunkiem przyjęcia było szczepienie przeciwko wściekliznie. Były przypadki, że oddawano psa z książeczką zdrowia, z ważnymi szczepieniami. Późniejsza data szczepienia od daty wydania zwierzęcia wynika z faktu, że „(...) adoptujący niejako rezerwował w ten sposób sobie psa, tzn. podpisywał zobowiązanie, a zabierał go ze Schroniska po wystawieniu książeczki zdrowia ze szczepieniami.”

[dowód: akta kontroli str. 412-422]

3. W okresie objętym kontrolą nie były przekazywane do Urzędu Miejskiego w Gnieźnie informacje o zwierzętach, które zostały wyłapane przez upoważnione podmioty i umieszczone w Schronisku, a następnie odebrane ze Schroniska przez ich właścicieli.

Wbrew przepisom § 4 uchwały Nr XLVI/509/2006¹⁰, w przypadkach ustalenia właściciela lub gdy po odbiór zwierzęcia zgłosił się właściciel (opiekun), zwierzę było wydane pomimo tego, że nie nastąpił zwrot kosztów związanych z jego wyłapaniem i utrzymaniem. Według stanu na dzień 30 listopada 2012 r., zgodnie z prowadzoną ewidencją zwierząt przyjętych w 2012 r., 37 z nich odebranych zostało przez właścicieli, z czego co najmniej 15 dostarczono do Schroniska z terenu Miasta Gniezna. Wartość usługi wynosiła łącznie 3.580 zł, z czego kwota 2.460 zł została poniesiona do dnia kontroli.

Ponadto, koszt utrzymania 1 zwierzęcia w 2012 r. wynosił 7,63 zł za 1 dzień, podczas gdy zwierzęta te przebywały w Schronisku do 5 dni. W 2011 r. odebranych zostało przez właścicieli co najmniej 16 zwierząt, które wcześniej dostarczone były do Schroniska z terenu Miasta Gniezna. Wydatki poniesione przez Miasto Gniezno z tego tytułu wyniosły 4.240 zł. Ponadto koszt utrzymania 1 zwierzęcia w 2011 r. wynosił 7,26 zł, podczas gdy zwierzęta te przebywały w Schronisku do 9 dni.

[dowód: akta kontroli str. 27-38, 322-351]

Kierownik Referatu Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Gnieźnie, Jadwiga Trzczińska wyjaśniła, że pracownicy referatu nie posiadali wiedzy o przypadkach adopcji psa przez poprzedniego właściciela.

[dowód: akta kontroli str. 423-424]

¹⁰ Uchwała Nr XLVI/509/ 2006 Rady Miasta Gniezna z dnia 3 marca 2006r. w sprawie wyłapywania bezdomnych zwierząt oraz rozstrzygnięcia o dalszym postępowaniu z nimi.

Krzysztof Pórolniczak wyjaśnił, że Schronisko nie miało dyspozycji w sprawie realizowania uchwały Rady Miasta Gniezna z dnia 3 marca 2006 r. w sprawie wyłapywania bezdomnych zwierząt oraz rozstrzygnięcia o dalszym postępowaniu z nimi, w związku z tym nie przekazywało do Urzędu Miejskiego w Gnieźnie informacji o zwierzętach wyłapanych, po które zgłosili się ich właściciele.

[dowód: akta kontroli str. 412-422]

4. W „ewidencji zwierząt przebywających w Schronisku” zarówno w 2011 r. jak i w 2012 r., brak było informacji wskazanych w § 6 pkt 2 rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt (szczegółową analizą objęto 2011 r., w którym, zgodnie z ewidencją przyjęto 313 zwierząt). Braki dotyczyły:

a. Imienia, nazwiska i adresu osoby przekazującej zwierzę do schroniska. Wyłącznie w 18 przypadkach w 2011 r. (na 313) odnotowano, że pies przywieziony był przez usługodawcę (13) lub przez TOZ (5).

b. Danych dotyczących kwarantanny - w 121 przypadkach w 2011 r. (na 313 zwierząt) brak było informacji dotyczących kwarantanny. W pozostałych przypadkach odnotowano: „szczeniaki bez kwarantanny” (69) lub informację o okresie kwarantanny (123), który jednak w przypadku 13 zwierząt nie był faktycznym okresem kwarantanny, gdyż zwierzę w tym czasie wydane zostało ze Schroniska (a w dwóch ww. przypadkach wydane nawet w dniu przyjęcia do Schroniska).

[dowód: akta kontroli str. 137-138, 412-422]

c. Przyczyn śmierci – w przypadku 14 zwierząt martwych na wybiegach (na 17) w dokumentacji nie była wskazana przyczyna zgonu, odnotowano „pies martwy na wybiegu” oraz datę zgonu.

[dowód: akta kontroli str. 137-138]

Zgodnie z wyjaśnieniem Krzysztofa Pórolniczaka, jeśli nie ma danych personalnych osoby przekazującej zwierzę, to znaczy, że psa przywiózł usługodawca. Zdarzają się jednak przypadki znalezienia psów przywiązanych do bramy schroniska, lub kartonu ze szczeniakami pod bramą. Psy przywożone są również przez Straż Miejską lub osoby nie podające swoich danych twierdzące, że pies się przybłąkał lub będące rodziną właściciela psa, który wyjechał za granicę. Te przypadki, w których odnotowano w ewidencji, że pies przywieziony był przez usługodawcę, to szczególne przypadki rażącego zaniedbania, w których Straż Miejska chciała ukarać właściciela psa, który się po niego zgłosi. W przypadkach 3 ww. zwierząt przekazanych przez TOZ, zwierzęta przywiezione były z interwencji a potem przeprowadzona była przez TOZ kontrola adopcji, w pozostałych 2 przypadkach, TOZ występował do sądu z powodu rażącego zaniedbania.

[dowód: akta kontroli str. 137-138]

Ponadto, zgodnie z wyjaśnieniem, data końca kwarantanny jest wpisywana w dniu przyjęcia psa do Schroniska. Były przypadki, że kwarantanna nie była przeprowadzona do końca, gdyż na wyraźne żądanie osoby adoptującej, która zapewniała, że uda się do gabinetu lekarza weterynarii, żeby zbadać zwierzę i ustalić termin szczepień ochronnych, zwierzę było wydawane. Ponadto pracownik, który prowadził książkę ewidencji, zgodnie z wyjaśnieniem, pomimo wielu uwag wpisywał w niektórych przypadkach psy w połowie kwarantanny albo po przebytej kwarantannie. Był to jeden z powodów rozwiązania z nim umowy o pracę.

[dowód: akta kontroli str. 412-422]

Wszystkie przypadki, zgodnie z wyjaśnieniem, gdzie nie wskazano przyczyny śmierci psów są to przypadki zagryzień przez inne psy, które ujawniane są przy obchodzie porannym Schroniska (w godzinach od 18 do 7 nie ma pracownika).

[dowód: akta kontroli str. 110-112, 138]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność Schroniska w badanym obszarze.

4. Ocena wykorzystania środków z budżetów gmin przeznaczonych na sfinansowanie działalności związanej z zapewnieniem opieki nad bezdomnymi zwierzętami.

4.1. Wysokość środków pozyskanych na prowadzenie schroniska w latach 2010-2012 (I półrocze).

Opis stanu faktycznego

Urbis Sp. z o.o. dokonywał zakupów na rzecz Schroniska, a następnie wystawiał refaktury na rzecz Urzędu Miejskiego w Gnieźnie, do których załączane były kserokopie otrzymanych wcześniej faktur. Zgodnie z zawartymi umowami, spółka jako użytkownik wieczysty gruntu i właściciel budynków położonych przy ul. Kawiary 38, wystawiała również faktury za dzierżawę budynku wraz z przylegającym gruntem z przeznaczeniem na prowadzenie Schroniska. Uzyskane przychody ze sprzedaży wynosiły 173.730,36 zł (2010 r.), 198.686,69 zł (2011 r.) oraz 118.755,07 zł (I półrocze 2012 r.). Schronisko nie otrzymało w okresie objętym kontrolą darowizn pieniężnych.

[dowód: akta kontroli str. 15-20, 110-112, 141, 423-433, 458-459]

Zgodnie z prowadzoną przez Urząd Miejski w Gnieźnie ewidencją konta 130 w okresie kontrolowanym, wydatkowane w ramach rozdziału 90013 – Schroniska dla zwierząt, § 4300 środki wynosiły: 216.037,87 zł (2010 r.), 241.478,74 zł (2011 r.) oraz 137.917,33 zł (I półrocze 2012 r.).

Wysokość otrzymanych przez Miasto Gniezno dotacji z tytułu zawartych porozumień z gminami (rozdział 90013, § 2310), o których mowa w pkt. 1 niniejszego wystąpienia, wynosiła 40.200 zł (2010 r.) oraz 85.500 zł (2011 r.). W I półroczu 2012 r. Miasto Gniezno nie otrzymało dotacji w powyższym zakresie.

[dowód: akta kontroli str. 97-98, 434-436]

Środki finansowe, jakimi dysponowało Schronisko, zgodnie z wyjaśnieniem Krzysztofa Półrolniczaka, zabezpieczały potrzeby związane z opieką nad zwierzętami w stopniu wystarczającym. Gdyby Schronisko dysponowało większym budżetem to, zgodnie z wyjaśnieniem, wykorzystany byłby on na rozbudowę i modernizację.

[dowód: akta kontroli str. 185-187]

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące badanej działalności

Schronisko nie prowadziło ewidencji otrzymanych darowizn rzeczowych i karmy dla zwierząt. Zgodnie z wyjaśnieniem Krzysztofa Półrolniczaka, Schronisko oprócz karmy otrzymało również inne darowizny takie jak: koldry, koce, pierzyny, poduszki, garnki itp.

[dowód: akta kontroli str. 110-112, 141]

*Opis stanu
faktycznego*

4.2. Koszty poniesione na opiekę nad zwierzętami w latach 2010-2012 (I półrocze).

Roczny koszt utrzymania Schroniska wraz z dzierżawą budynku z przylegającym gruntem wynosił 173.730,36 zł (2010 r.), 198.686,69 zł (2011 r.) oraz 118.755,07 zł (I półrocze 2012 r.), natomiast średni dzienny koszt utrzymania Schroniska wynosił odpowiednio 475,97 zł, 544,35 zł i 648,93 zł. Średnia liczba zwierząt przebywająca dziennie w Schronisku to 77 (2010 r.) i 75 (2011 r.) oraz 85 zwierząt (I półrocze 2012 r.). Wobec powyższego dzienny koszt utrzymania zwierzęcia, nie uwzględniając karmy pozyskanej z darowizn, wynosił 6,18 zł (2010 r.), 7,26 zł (2011 r.) i 7,63 zł (I półrocze 2012 r.).

[dowód: akta kontroli str. 425-426, 437-439]

Zgodnie z ewidencją księgową, koszty poniesione na zakup materiałów budowlanych w okresie kontrolowanym wynosiły 6.074,18 zł (2010 r.), 13.742,61 zł (2011 r.) oraz 13.723,59 zł (I półrocze 2012 r.). Krzysztof Półrolniczak wyjaśnił, że wydatki związane były z bieżącymi naprawami, natomiast robocizna zrealizowana była we własnym zakresie.

[dowód: akta kontroli str. 167-174, 440-444]

Nie stwierdzono przypadków wydatkowania publicznych środków finansowych na cele niezwiązane z opieką nad zwierzętami.

[dowód: akta kontroli str. 564-598]

*Ustalone
nieprawidłowości*

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

4.3. Prowadzenie ewidencji finansowej działalności schroniska.

*Opis stanu
faktycznego*

Spółka Urbis, zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości prowadziła wyodrębnioną ewidencję księgową dotyczącą kosztów poniesionych na utrzymanie Schroniska, jak również uzyskanych z tego tytułu przychodów. Wyodrębnione zostało konto 539-01 – koszty utrzymania schroniska dla zwierząt (koszty pozostałej działalności) oraz 729-01 – sprzedaż z tytułu utrzymania schroniska dla zwierząt (sprzedaż pozostałej działalności).

[dowód: akta kontroli str. 453-457]

Faktury zakupu i inne dokumenty źródłowe sprawdzane były pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone były do wypłaty. Dokumenty potwierdzające zakup na rzecz Schroniska sprawdzane były pod względem merytorycznym przede wszystkim przez inspektora bhp, Grażynę Kordońską, której zadania i obowiązki, zgodnie z zakresem czynności, polegają m.in. na przeprowadzaniu kontroli jego funkcjonowania, uzgadnianiu preliminarza wydatków oraz sprawdzaniu faktur pod względem merytorycznym.

[dowód: akta kontroli str. 481-485]

W latach 2010-2012 (I półrocze), pracownicy Urzędu Miejskiego w Gnieźnie przeprowadzili w Schronisku 23 kontrole, tj. 7 w 2010 r., 10 w 2011 r. oraz 6 w 2012 r. (I półrocze), podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości. Kierownik Referatu Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Gnieźnie, Jadwiga Trzcńska wyjaśniła, że kontrola wykorzystania środków finansowych, prowadzona była przez pracowników referatu przy comiesięcznym rozliczaniu faktur. Na bieżąco była znana celowość i ilość wydatkowanych środków finansowych pochodzących z budżetu Miasta Gniezna.

W Schronisku w okresie kontrolowanym przeprowadzane były również kontrole przez Powiatowego Lekarza Weterynarii.

[dowód: akta kontroli str. 423-424, 460-464, 532-560]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Na wyodrębnionym w ewidencji księgowej koncie, które zgodnie z przyjętymi w Spółce zasadami rachunkowości, dotyczyło wyłącznie kosztów utrzymania Schroniska (539-01) w okresie objętym kontrolą zaewidencjonowane zostały koszty w wysokości 184.512,11 zł (2010 r.), 199.340,95 zł (2011 r.) oraz 113.119,11 zł (I półrocze 2012 r.), podczas gdy część z tej kwoty, tj. 10.781,75 zł (2010 r.), 654,26 zł (2011 r.) oraz 5.635,96 zł (I półrocze 2012 r.) faktycznie nie stanowiła kosztów Schroniska.

[dowód: akta kontroli str. 465-467]

Ponadto zgodnie z zapisami na wyodrębnionym koncie dotyczącym przychodów ze sprzedaży z tytułu utrzymania Schroniska (729-01), w okresie kontrolowanym uzyskane przychody wynosiły 181.662,11 zł (2010 r.), 208.086,58 zł (2011 r.) oraz 123.503,63 zł (I półrocze 2012 r.), podczas gdy w rzeczywistości były one niższe o 7.931,75 zł (2010 r.), o 9.399,89 zł (2011 r.) oraz o 4.748,56 zł (I półrocze 2012 r.)

[dowód: akta kontroli str. 468-480]

Zgodnie z wyjaśnieniem Elżbiety Wrotyńskiej, Z-cy Dyrektora ds. Ekonomicznych, Głównego Księgowego Spółki, inne koszty zaewidencjonowane zostały na tym koncie z tego powodu, że teren na którym mieści się Schronisko dla zwierząt nie stanowi wyodrębnionej nieruchomości. Część kosztów dotyczących tej nieruchomości jest pokrywana przez inny podmiot funkcjonujący również na tym terenie (Powiatowe Stowarzyszenie dla Bezdomnych), a koszty te, jako wspólne, są ewidencjonowane na koncie kosztów 539-01 (koszty utrzymania schroniska dla zwierząt), natomiast przychody ze sprzedaży na koncie 729-01 (Sprzedaż z tytułu utrzymania schroniska dla zwierząt).

NIK wskazuje na to, że postępowanie takie jest niezgodne z przywołanymi wyżej zasadami rachunkowości.

[dowód: akta kontroli str. 425-426]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność Schroniska w badanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o:

- 1) zapewnienie rzetelnych i kompletnych danych w dokumentacji dotyczącej adopcji, przebiegu leczenia, a także przeprowadzonych zabiegów weterynaryjnych i szczepień zwierząt, w tym sporządzanie i wydawanie wypisów dla adoptowanych zwierząt,
- 2) dostosowanie zasad wydawania właścicielom zwierząt dostarczonych do Schroniska przez firmę wyłapującą zwierzęta do obowiązującego w tym zakresie prawa,
- 3) zapewnienie wymaganej dokumentacji dotyczącej ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do karmienia zwierząt,

4) dostosowanie sposobu ewidencjonowania przychodów i kosztów związanych z prowadzeniem Schroniska do przyjętych zasad rachunkowości.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

*Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń*
*Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków*

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, dnia 16 stycznia 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Poznaniu

Kontroler

Dyrektor

Izabela Chlebowska-Gąszczyk
Specjalista kontroli państwowej

z up. Grzegorz Malesiński
Wicedyrektor